

за Пазарджикъ двѣ мили далечъ отъ селото. Друго едно укрѣпени се направи при входътъ на селото. Прѣди да пристѣпи до тази работа, Бенковски, който видѣше се, че бѣше единъ младъ и твърдъ краснорѣчивъ човѣкъ, събралъ жигелити отъ Панагюриште и имъ държалъ едно твърдѣ духовито слово, което произвело голѣмо въодушевление.

Жителити отидоха въ прѣзва, принудиха единъ попъ да благовѣстно прѣдприе то имъ и задѣжиха слѣдъ това едно младо момиче на 19 години, Райка, поиска дъщеря и учителка въ училището да се качи на конь да върви съ процесината, като носи единъ коприненъ прѣпорець, што бѣше тя ушила съ старий бѣлгарскій лъвъ и тия думи: „Свобода или смъртъ.“ Това младо момиче, което го заробиха по-послѣ турцити, за присмѣхъ го нарекоха „Бѣлгарска царица,“ споредъ работата която тя извърши прѣвъ тоя день. Подиръ тази процесина и когато много отъ въстанниците се бѣха упоили, нападнаха конакътъ и заклаха двама камзамали, които искаха да побѣгнатъ, така съшто и слугата на единъ инженеринъ турчинъ отъ Пловдивъ, зашто не рачиха да прѣдадатъ оръжието си. Двама залпнети, двама други камзамали и двама помака хванаха въ конакътъ и ги обавиха плѣнници и казоватъ, че послѣ ги убили. Подиръ нѣколко дни въстанниците убили друго едно залпие, което ненавиждалъ народътъ.

Първата вечеръ на въстанието, едно лице, което мислеха да е камзамалинъ, и идеше отъ Т. Пазарджикъ съ коларьтъ си, биде убитъ, зашто не рачи да се прѣдаде. На другий день въстанниците срѣщатъ край селото 2 турци и 3 були, които, като имъ се заповѣда да се прѣдадатъ, теглиха пушки връвъ въстанниците, тия имъ бързо отговориха съ съшто и убиха двамата турци и една та жена. Една отъ останалити жени измѣква една саба да се брани и ранава единъ въстаникъ; и неа съшто убиха; колкото за третата, заведоха я въ селото и добръ се отнесоха съ неа. Подиръ прѣдаването на селото неа на прѣдадоха на пашата, и въ моето обикалене, тя бѣше въ Златица. Другъ единъ камзамалинъ, срещнатъ въ полето, нештѣ да се прѣдаде, за това се уби. Десетъ турски работници, които идеха изъ Пловдивъ срѣщатъ въстанниците на край селото; като не рачиха да се подчинетъ на заповѣдта да се прѣдадатъ, единъ отъ тѣхъ се рани и другъ се уби. Първий прина помошъта отъ единъ лѣкаръ, плѣнници ти се обхождаха съ тѣхъ добръ и подиръ прѣдаването на селото се върнаха пакъ въ Пловдивъ. Всичко 12 турци, отъ които двѣ жени бѣха убити. Убийството на камзамалити, които бѣха възбудили връвъ себе си народонаселението съ своити си неправди и тирании, до нѣйдъ е възмутително.

На 30 (12) апр. Хафъзъ паша, като идеше отъ Стрѣлча, приближи се съ войската си прѣдъ голѣмата црква, при която се намираха съшто нѣколко укрѣпениа отъ земя, зашпигавани отъ 70 въстаника, отъ които само 30 бѣха добръ обрѣжени. 150 души бранеха други ти укрѣпениа; между това, когато Бенковски съ 80 души бѣше са расположилъ въ планината, наречена Сива-Грамада, отъ дѣго мислеха, че ште мине турската сила. Бѣлгарети казоватъ, че никакво прѣдложение за прѣдаване не имъ се е направило, ако и да ходи слухъ, че едно писмо, писано въ тоя духъ се принало отъ едного отъ чиновниците, който го скри отъ другити. Тии казоватъ, че когато редовната войска стигнала на връхътъ на планината, когато владѣе селото, отворила огньтъ и наче нала да бомбардирова Панагюриште, колкото са приближавала до него.